

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1935.

Andra kammaren.

Nr 12.

Lördagen den 16 februari.

Kl. 4 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 9 innevarande februari.

§ 2.

Upplästes följande till kammaren inkomna protokoll:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 15 februari 1935.

Till justitiedepartementet hade från länsstyrelsen i Västerbottens län insänts en den 14 februari 1935 dagtecknad riksdagsmannafullmakt av innehåll, att, sedan redaktören Anton Wikström i Skellefteå blivit utsedd till ledamot av riksdagens andra kammare för Västerbottens län för en tid av fyra år, räknade från och med den 1 januari år 1933, men denna plats blivit ledig, vid förrättning enligt 87 § av lagen om val till riksdagen landstingsmannen Nils Brännström i Burträsk blivit utsedd att inträda såsom ledamot av nämnda kammare för tiden till den 1 januari år 1937.

Vid granskning av fullmakten, som företogs inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakten icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte den granskade fullmakten överlämnas till andra kammaren.

I ämbetet:

C. G. Bruno.

Vid detta protokoll var fogad den däri omförmälda fullmakten för landstingsmannen Nils Brännström i Burträsk att vara ledamot av riksdagens andra kammare för tiden till den 1 januari 1937.

Jämte det protokollet lades till handlingarna, förklarade kammaren herr Brännström i Burträsk behörig till riksdagsmannakallets utövande.

Herr talmannen meddelade här efter, att herr Brännström i Burträsk nu in tagit sin plats i kammaren.

§ 3.

Herr statsrådet *Ekman* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 84, med anhållan om riksdagens yttrande angående vissa av den internationella arbetsorganisationens konferens år 1934 fattade beslut;

nr 85, angående försäljning av allmänna arvsfonden tillfallna tomterna nr 2 och 3 i kvarteret Linden i Motala;

Andra kammarens protokoll 1935. Nr 12.

nr 86, angående pensionsförhöjning i vissa fall till mejerikonsulent med delaktighet i statens pensionsanstalt;

nr 87, angående beräkning av engångsavgift till statens pensionsanstalt beträffande lärarbefattningar vid vissa anstalter för yrkesundervisning m. m.;

nr 88, med förslag till lag om upptagande av ed för rättighets tillvaratagande i utlandet;

nr 89, med förslag till förordning om kontroll över tillverkningen av krigsmateriel m. m.; och

nr 90, angående rätt för notarien J. O. V. Gadd att för uppflyttning i löneklass tillgodoräkna viss tjänstgöring.

Dessa propositioner bordlades.

§ 4.

Föredrogs samt hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande proposition, nr 75, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 77, 78 och 79 §§ lagen den 12 maj 1917 (nr 189) om expropriation, m. m.

§ 5.

Vidare föredrogs var för sig de på bordet liggande motionerna; och överlämnades därvid

till behandling av lagutskott motionen nr 487 av herr *Olsson* i Stockholm *m. fl.*; och

till bankoutskottet motionen nr 488 av herr *Holmgren*.

§ 6.

Slutligen föredrogs, men bordlades åter statsutskottets utlåtande nr 23 och bevillningsutskottets betänkande nr 3.

§ 7.

Avgåvos av herr *Lindman m. fl.* följande motioner, nämligen:

nr 489 och 490, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 31, med förslag till lag om vissa ekonomiska stridsåtgärder;

nr 491, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 32, med förslag till lag angående tillägg till lagen den 28 maj 1920 om medling i arbetstvister; och nr 492, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 33, med förslag till lag om ändrad lydelse av 11 kap. 8 § strafflagen.

Vidare avlämnades nedannämnda motioner i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 31, med förslag till lag om vissa ekonomiska stridsåtgärder, nämligen:

nr 493 av herr *Lindman m. fl.*;

nr 494 av herrar *Lovén* och *Lindberg* i Stockholm;

nr 495 av herr *Sandberg*;

nr 496 av herr *Lithander m. fl.*;

nr 497 av herr *Danielsson m. fl.*;

nr 498 av herr *Björck* i Kristianstad *m. fl.*;

nr 499 av herr *Andersson* i Rasjön *m. fl.*; och

nr 500 av herr *Olsson* i Närlinge *m. fl.*

Slutligen avgåvos följande motioner, nämligen av:

herr *Lundqvist*, nr 501, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 60, angående nedsättning av räntan å vissa lån ur lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby;

herr *Hage*, nr 502, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 56, angående utvidgning av samrealskolan i Haparanda till ett högre allmänt läroverk; samt

herrar *Wallén* och *Andersson* i Dunker, nr 503, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 83, med anhållan om riksdagens yttrande över förslag till förordning med vissa bestämmelser om arbetsförmedling m. m.

Samtliga ovannämnda motioner bordlades.

§ 8.

Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen:

från statsutskottet, nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under »Utgifterna. För flera huvudtitlar gemensamma frågor» gjorda framställningar angående dispositionen av den 30 juni 1935 kvarstående behållningar å reservationsanslag samt rörande sättet för bestridande av vissa avlöningskostnader för personal vid nyreglerade verk, tillhörande allmänna civilförvaltningen;

från bevillningsutskottet, nr 22, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disposition av vinstmedel hos Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet;

från första lagutskottet:

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av en mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge den 19 november 1934 avslutad konvention om arv, testamente och boutredning, m. m.;

nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1933 (nr 472) om förbud mot politiska uniformer;

nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag ur kyrkofonden under budgetåret 1935/1936 för biträde vid handläggning av eklektiska boställsärenden och vad därmed äger samband;

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 11 kap. 37 och 38 §§ rättegångsbalken;

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 10 kap. 1 § rättegångsbalken; och

nr 28, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 31 maj 1932 (nr 156) om anstånd i särskilt fall med gälds betalning; samt

från jordbruksutskottet:

nr 31, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av statens spannmålslagerhus i Eskilstuna;

nr 32, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för arrendatorn O. Karlssons stärbhusdelägare från skyldigheten att betala viss husröteersättning m. m.;

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avskrivning av (Gustaf Cedergrens, Gärdslösa, skuld till kronan på grund av vissa virkesköp;

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse från betalningsskyldigheten för visst till ett torrlägningsföretag inom Svedja by i Åsele socken av Västerbottens län utgivet statsbidrag m. m.;

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående i vissa fall av mark från kronoegendomar eller upplåtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt till sådan mark;

nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående medgivande för Kungl. Maj:t att i vissa fall försälja kronoegendom m. m.;

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av ett kronan tillhörigt markområde i Åkers socken av Södermanlands län; och

nr 38, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående nedsättning av räntan å köpeskilling för vissa från kronojord försålda lägenheter m. m.

§ 9.

Till bordläggning anmäldes:

statsutskottets utlåtanden:

nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatta åtgärder för främjande av sparsamhet bland skolungdomen;

nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av mötesspår vid vissa stationer på stambanan Stockholm—Göteborg;

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av sjätte huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga; och

nr 27, i anledning av väckt motion om anslag till lån för den statsunderstödda bostadsförbättringsverksamheten på landsbygden;

bevillningsutskottets betänkande, nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående fortsatt tillämpning av förordningen den 17 maj 1923 (nr 113) om utgörande av en särskild stämpelavgift i vissa fall vid köp, byte eller införsel till riket av pärlor med flera lyxvaror jämte en i ämnet väckt motion;

bankoutskottets memorial och utlåtanden:

nr 4, med överlämnande av redaktionskommitténs för utgivande av ett historiskt och statsvetenskapligt arbete om den svenska riksdagen berättelse över kommitténs verksamhet under år 1934;

nr 5, i anledning av väckta motioner om pension åt f. d. sekreteraren hos statsutskottet, statskommisariern A. G. Thorstenson;

nr 6, i anledning av väckt motion om pension åt f. d. sekreteraren i riksdagens kansli, revisorn C. G. Beskow;

nr 7, i anledning av väckt motion om gratifikation åt vaktmästaren hos första kammaren J. E. Lundvalls änka;

nr 8, i anledning av styrelsens för riksdagsbiblioteket framställning om anslag för tryckning och bindning av tillägg till bibliotekets katalog 1927;

nr 9, angående vissa frågor rörande högtidlighållandet av riksdagens 500-årsjubileum;

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående upphävande av gällande stadganden om solidariska bankbolag; och

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatt befrielse för riksbanken från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld;

första lagutskottets utlåtanden:

nr 10, i anledning av väckt motion angående viss ändring i strafflagens föreskrifter om målsäganderätt;

nr 11, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 57 § sjömanslagen; och

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med vissa bestämmelser om häradsting m. m.;

jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bidrag till jorddelningsförrättningar m. m.;

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användning av margarinaccismedel för utdelning av livsmedel till hjälpbehövande;

nr 15, i anledning av väckta motioner om ändrade bestämmelser beträffande understöd till förbättringsarbeten inom jordbruket;

nr 16, i anledning av väckt motion angående viss ersättning av statsmedel till vissa agenter inom spannmåls- och fodermedelsbranschen;

nr 17, i anledning av väckta motioner om beredande av medel för slutförande av organisationsarbetet bland landets slaktdjursproducenter;

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående frigivande till allmänt begagnande av fisket vid vissa kronan tillhöriga holmar och skär m. m.;

nr 19, i anledning av väckta motioner angående jaktvårdens ordnande m. m.;

nr 20, i anledning av väckta motioner om vissa åtgärder till förhindrande av tjuvfiske;

nr 21, i anledning av väckt motion om viss ändring av lagen om vägdistrikt; och

nr 22, i anledning av väckt motion om ändring av 59 § i lagen om vägdistrikt;

andra kammarens första tillfälliga utskotts memorial:

nr 1, i anledning av kammarens remiss å fru Eklunds motion, nr 395, angående teckningsundervisningen vid de allmänna läroverken;

nr 2, i anledning av kammarens remiss av herr Anderssons i Rasjön m. fl. motion, nr 475, angående en allsidig utredning av vårt lands befolkningsfråga; och

nr 3, i anledning av kammarens remiss av herr Hagbergs i Malmö m. fl. motion, nr 246, angående hantverkets högre yrkesundervisning; samt

andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande och memorial:

nr 1, i anledning av väckt motion angående ett rationellt och vinstgivande tillgodogörande av svenska frukter och bär; och

nr 2, angående ifrågasatt remiss till annat utskott av väckt motion angående utredning rörande katalog- och postorderaffärerna och reglering av den därmed sammanhängande agentverksamheten och kringföringshandeln.

§ 10.

Justerades protokollsutdrag.

§ 11.

Upplästes följande till kammaren inkomna sjukbetyg:

Att ledamoten av riksdagens andra kammare, fru Sigrid Gillner-Ringenson på grund av njurstenssjukdom tills vidare är oförmögen att delta i riksdagsarbetet, intygas.

Norrköping den 14 februari 1935.

Pierce Butler,
leg. läkare.

§ 12.

Ledighet från riksdagsgörömlen beviljades:		under	4 dagar	fr. o. m.	den	16 febr.,
herr	<i>Ward</i>					
	› <i>Anderson</i> i Norrköping	›	3	›	›	› 16 ›
	› <i>Hilding</i>	›	3	›	›	› 16 ›
	› <i>Persson</i> i Tidaholm	›	5	›	›	› 17 ›
	› <i>Österström</i>	›	2	›	›	› 17 ›
	› <i>Hillgård</i>	›	3	›	›	› 16 ›
	› <i>Petersson</i> i Gärestad	›	6	›	›	› 18 ›
	› <i>Olsson</i> i Mora	›	5	›	›	› 19 ›
	› <i>Jacobsson</i>	›	4	›	›	› 16 ›
	› <i>Karlsson</i> i Grängesberg	›	6	›	›	› 18 ›
	› <i>Englund</i>	›	8	›	›	› 20 ›
	› <i>Landgren</i>	›	2	›	›	› 18 ›
	› <i>Bäcklund</i>	›	8	›	›	› 16 ›
	› <i>Gustafson</i> i Kasenberg	›	4	›	›	› 20 ›
	› <i>Andersson</i> i Dunker	›	3	›	›	› 17 ›
	› <i>Björck</i> i Kristianstad	›	2	›	›	› 18 ›
	› <i>Pettersson</i> i Rosta	›	3	›	›	› 17 ›
	› <i>Holmgren</i>	›	3	›	›	› 21 ›
	› <i>Liedberg</i>	›	den 18 febr.,			
	› <i>Johanson</i> i Huskvarna	›	6 dagar	fr. o. m.	den	16 ›
	› <i>Lithander</i>	›	2	›	›	› 17 ›
	› <i>Lundén</i>	›	3	›	›	› 16 ›
	› <i>Danielsson</i>	›	7	›	›	› 17 › och
	› <i>Hansson</i> i Trollhättan	›	3	›	›	› 18 › .

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.20 e. m.

In fidem
Per Cronvall.

Tisdagen den 19 februari.

Kl. 4 e. m.

§ 1.

Justerades protokollen för den 12 och den 13 innevarande februari.

§ 2.

Herr statsrådet *Sköld* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 91, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 25 § 2 mom. förordningen den 11 juni 1926 (nr 207) angående tillverkning och beskattning av brännvin;

nr 92, med förslag till förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker;

nr 93, angående förbättrade pensionsförmåner för vissa förutvarande anställningshavare vid Hässleholm—Markaryds järnväg;

nr 95, angående delaktighet i statens pensionsanstalt för överläkare vid statsunderstödda vanförestalter;

nr 94, angående ytterligare anslag till ny ladugård m. m. vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar;

nr 97, angående dispositionen av vissa kronoegendomar;

nr 98, angående förlagskapital åt Svenska spannmålsföreningen u. p. a.;

nr 99, angående förstärkning av nionde huvudtitelns anslag till utredning angående jordbrukets skuldsättning; samt

nr 100, angående restitution i vissa fall av skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl.

Nämnda propositioner bordlades.

§ 3.

Upplästes ett till kammaren inkommet sjukbetyg, så lydande:

Riksdagsman Anton Eklund är på grund av influensa epid. c. broncho-pneumoniæ ac. fortfarande förhindrad deltaga i riksdagens arbete under 3 veckors tid.

Intygas.

Stockholm den 16 februari 1935.

Olle Ottander,

leg. läk.

§ 4.

Föredrogos var för sig Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner; och hänvisades därvid

till behandling av lagutskott propositionen, nr 84, med anhållan om riksdagens yttrande angående vissa av den internationella arbetsorganisationens konferens år 1934 fattade beslut;

till jordbruksutskottet propositionen, nr 85, angående försäljning av allmänna arvsfonden tillfallna tomtarna nr 2 och 3 i kvarteret Linden i Motala;

till bankoutskottet propositionerna:

nr 86, angående pensionsförhöjning i vissa fall till mejerikonsulent med delaktighet i statens pensionsanstalt; och

nr 87, angående beräkning av engångsavgift till statens pensionsanstalt beträffande lärarbefattningar vid vissa anstalter för yrkesundervisning m. m.;

till behandling av lagutskott propositionerna:

nr 88, med förslag till lag om upptagande av ed för rättighets tillvaratagande i utlandet; och

nr 89, med förslag till förordning om kontroll över tillverkningen av krigsmateriel m. m.; samt

till statsutskottet propositionen, nr 90, angående rätt för notarien J. O. V. Gadd att för uppflyttning i löneklass tillgodoräkna viss tjänstgöring.

§ 5.

Vidare föredrogos var efter annan de på bordet liggande motionerna; och remitterades därvid

till behandling av lagutskott motionerna nr 489—492 av herr *Lindman m. fl.*;

till konstitutionsutskottet motionen nr 493 av herr *Lindman m. fl.*;

till behandling av lagutskott motionerna:

nr 494 av herrar *Lovén* och *Lindberg* i Stockholm;

nr 495 av herr *Sandberg*;

nr 496 av herr *Lithander m. fl.*;

nr 497 av herr *Danielsson m. fl.*;

nr 498 av herr *Björck* i Kristianstad *m. fl.*;

nr 499 av herr *Andersson* i Rasjön *m. fl.*; och

nr 500 av herr *Olsson* i Närlinge *m. fl.*;

till statsutskottet motionerna:

nr 501 av herr *Lundqvist*; och

nr 502 av herr *Hage*; samt

till behandling av lagutskott motionen nr 503 av herrar *Wallén* och *Andersson* i Dunker.

§ 6.

Härefter föredrogos, men bordlades åter statsutskottets utlåtanden nr 24—27, bevillningsutskottets betänkande nr 4, bankoutskottets memorial och utlåtanden nr 4—10 och 12, första lagutskottets utlåtanden nr 10—12 samt jordbruksutskottets utlåtanden nr 13—22.

§ 7.

Härpå föredrogos vart för sig andra kammarens första tillfälliga utskotts memorial:

nr 1, i anledning av kammarens remiss å fru *Eklunds* motion, nr 395, angående teckningsundervisningen vid de allmänna läroverken;

nr 2, i anledning av kammarens remiss av herr Anderssons i Rasjön m. fl. motion, nr 475, angående en allsidig utredning av vårt lands befolkningsfråga; och

nr 3, i anledning av kammarens remiss av herr Hagbergs i Malmö m. fl. motion, nr 246, angående hantverkets högre yrkesundervisning.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa memorial hemställt samt beslöt överlämna ifrågavarande motioner till statsutskottet.

§ 8.

Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, som nu föredrogs, bordlades ånyo.

§ 9.

Slutligen föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts memorial, nr 2, angående ifrågasatt remiss till annat utskott av väckt motion angående utredning rörande katalog- och postorderaffärerna och reglering av den därmed sammanhängande agentverksamheten och kringföringshandeln.

Kammaren biföll utskottets däri gjorda hemställan samt beslöt överlämna ifrågavarande motion till behandling av lagutskott.

§ 10.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herr *Hagberg* i Malmö m. fl., nr 504, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 83, med anhållan om riksdagens yttrande över förslag till förordning med vissa bestämmelser om arbetsförmedling m. m.; och

herr *Nilsson* i Steneberg, nr 505, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 79, angående åtgärder till sockerbetsodlingens uppehållande.

Dessa motioner bordlades.

§ 11.

Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 29, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av andra huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga; samt

nr 30, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under »Utgifterna. För flera huvudtitlar gemensamma frågor» gjorda framställning angående avlöningsförhållandena för föredragande i regeringsrätten.

§ 12.

Till bordläggning anmäldes:

statsutskottets utlåtande, nr 3, angående regleringen för budgetåret 1935/1936 av utgifterna under riksstatens tredje huvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet; samt

första lagutskottets utlåtanden:

nr 13, i anledning av väckta motioner angående djurplågeri; och

nr 14, i anledning av väckta motioner angående bokföringsskyldighet för politiska sammanslutningar.

Andra kammarens protokoll 1935. Nr 12.

§ 13.

Justerades protokollsutdrag.

§ 14.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Petersson</i> i Lerbäcksbyn	under	2	dagar	fr. o. m.	den	20	febr.,	
» <i>Lovén</i>	»	6	»	»	»	21	»	
» <i>Sjögren</i>	»	3	»	»	»	20	»	och
» <i>Fast</i>	»	3	»	»	»	21	»	.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.20 e. m.

In fidem
Per Cronvall.